

**Türk Kùltüründe Rekreatyon Alanı Tercih Etkenleri (RATE): Ölçek
Geliştirme Çalışması**

PROJE NO: 16.KARİYER.65

**Proje Yöneticisi: Arş. Gör. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ
Araştırmacılar : Prof. Dr. Sema ALAY ÖZGÜL**

SAĞLIK BİLİMLERİ

**Ekim 2016
AFYONKARAHİSAR**

**T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
KARİYER DESTEK PROJESİ SONUÇ RAPORU**

**Türk Kültüründe Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri (RATE): Ölçek
Geliştirme Çalışması**

PROJE NO: 16.KARİYER.65

Proje Yöneticisi : Arş.Gör.Dr. Hüseyin GÜMÜŞ
Araştırmacılar : Prof. Dr. Sema ALAY ÖZGÜL
Başlama Tarihi :10.06.2016
Bitiş Tarihi :12.12.2016

**Afyon Kocatepe Üniversitesi
AFYON -2016**

İÇİNDEKİLER

1- İÇİNDEKİLER.....	2
2- GİRİŞ ve AMAÇ	3
3- GEREÇ VE YÖNTEM	7
4- BULGULAR	10
5- TARTIŞMA ve SONUÇ	16
6- ÖZET	20
7- ABSTRACT	21
8- KAYNAKLAR	22
9- EKLER	25

2. GİRİŞ VE AMAÇ

İnsanlık tarihinin bütün safhalarında insanların dünyaya bakışı ve yaşam tarzları sağlık anlayışını doğrudan etkilemiş ve yönlendirmiştir. Başlangıçta bilinen sağlık uygulamaları tanrılık-peygamberlikle ilgili ruhani bir iştir. Örneğin tedavi tanrısı Asklepios'un sağlığın korunmasıyla ilgili öğütleri olduğunu ve mısırdaki mumyalama gelenekleri ise Mısırlıların insanların vücut yapıları hakkında önemli bilgilere sahip olduklarını akla getirmektedir (Kanbir, 2001). Yaşamımızda böylesine önemli bir yeri işgal eden sağlığımızın, düzenli spor faaliyetleri sonucunda ne gibi değişikliklere uğradığını açıklayabilmek için öncelikle sağlık kavramının tanımının yapılması ve tarihsel gelişiminin gözler önüne serilmesi gerekir (Zorba Erd., İkizler, Tekin, Miçoğulları ve Zorba Erc., 2006). Dünya sağlık örgütüne göre sağlık yalnız hastalık ya da sakatlık durumunun olmaması değil, beden, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içinde bulunma durumudur (World Health Organization, 2010). Sağlığı korumanın ve geliştirmenin birbirinden farklı yolları bulunmaktadır. Bu farklılıkların bulunduğu ortak noktalardan bir tanesi de hiç şüphe yok ki spordur (Gümüş, 2012).

Farklı yazarlar ve bilim insanları tarafından birbirinden farklı pek çok tanıma sahip olan spor kavramını Yetim (2011), kişilerin fizyolojik ve psikolojik yönden sağlığını geliştiren, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motorik gelişimini belirli bir düzeye getiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgu olarak açıklamaktadır.

Spor, rekreasyonel bir araç olarak insanların; endüstrileşmeyle beraber açıkça hayat ve iş biçimlerini değiştirmeleri sonucu, şehir ve endüstriyel ortamlara taşınmaları, bir taraftan hayat standartlarının yükselmesi, diğer taraftan da negatif olarak zihinsel ve fiziksel eksikliklerin ortaya çıkardığı olumsuzlukları gidermek için önemli fonksiyonlar üstlenmiştir (Karaküçük, 2008).

Sağlıklı bir kuşağın oluşmasında devletin spor politikası ve ekonomik nedenler en belirleyici etkenlerdir. Yetişmiş yöneticilerin spora bakış açısı, sağlıklı yaşam kalitesi konusunda bilinçlilik düzeyi, okul veya işi yeri organizasyonlarının yanı sıra rekreasyonel etkinliklerin önemini, kalitesini ve katılım düzeyini belirleyen sebeplerden başlıcalarıdır (Zorba ve diğ., 2006). Bireyler rekreasyonel etkinlikler

yolu ile paylaşma, dayanışma, yenme ve yenilme ve boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirebilme gibi kalıcı alışkanlıklar kazanabilmektedir (Pepe ve Can, 2003).

Hükümetler halkını boş zaman faaliyetlerinde ağırlıklı olarak spor yapmaya teşvik etmiştir. Boş zamanın artmasına bağlı olarak özellikle spora katılımında, kendi kendine yapılan spor faaliyetlerinde artış olmuştur (Coalter, 2005). Boş zamanlarda sportif faaliyetlere aktif katılmayı tercih etme oranının yüksek olmasının nedeninin, sporun kişisel ve toplumsal özelliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Yine sportif faaliyetlere katılım kolaylığı, çalışma rahatlığı, her yaşın, her cinsin ve herkesin zevk ve isteklerine yanıt verebilecek tercih imkânı bulmaktadır (Ramazanoğlu, Altıngül ve Özer, 2004).

Spor kavramıyla dolaylı veya doğrudan ilişki içerisinde olan boş zaman; kişinin yaşamını sürdürebilmek ya da yaşamın çalışma saatleri, uyuma ve yeme içme gibi fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayabilmek için yapmak zorunda olduğu işlerinden, geriye kalan zaman dilimidir (Mull, Bayless, Ross ve Jamieson, 1997; Torkildsen, 2005).

Bu zaman diliminde bireylerin katıldıkları etkinlikler “Özgür iradeleriyle seçilen ve belirli kurallara bağlı olmadan katılan serbest zaman aktiviteleri” veya “rekreasyonel etkinlikler” olarak ifade edilmektedir (Ragheb ve Tate, 1993). Kuramsal olarak, boş zamanları değerlendirme anlamında kullanılan rekreasyonel etkinlikler; bireylerin ve grupların boş zamanlarında özgür iradeleriyle katıldıkları haz almak, fizyolojik ve psikolojik doyum sağlamak, toplumsal ve duygusal davranışlar kazanmak amacı ile yapılan dinlendirici, eğlendirici ve rahatlatıcı etkinliklerdir (Karaküçük, 2008; Kılbaş, 2010; Lapa Yerlisu ve Ağyar, 2012).

Günümüzde kentlerde yaşayan büyük bir kitle gelirlerinin belli bir bölümünü sportif rekreasyon etkinlikleri için ayırmaktadır. Bunun altında sağlık bilinci yatmaktadır. Devlet ve yerel yönetimler de bu etkinliklere destek vererek, vatandaşlarını teşvik etmelidir. Yerel yönetim kuruluşları içinde en önemlisi ve halka en yakın kuruluşlar olarak bilinen belediyelerdir. Bunun nedeni ise belediyelerin çoğu görevlerinin halkın günlük yaşantısı ile yakından ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır (Ağılönü ve Mengütay, 2009).

Devletin öncelikli görevlerinden olan halk sağlığının korunması ilkesine bağlı olarak hükümetlerin teşviki ile yerel yönetimler modern ve çok fonksiyonlu rekreasyon alanları yapmaya başlamıştır (Gümüş, 2012). Bu araştırma ile, artan talep karşısında yapımı çoğalan rekreasyon alanlarından insanların nasıl daha rahat ve daha yoğun bir şekilde yararlanabilecekleri sorusuna da çözüm arayarak yeni rekreasyon alanlarının planlanması sürecinde bir katkı sağlayıp, rekreasyon alanı kullanıcılarının beklenti ve taleplerini bir ölçüde incelemek hedeflenmiştir. Bu araştırmanın rekreasyon alanlarının planlanması sürecine önemli bir katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

Gelişmiş ölkelerin eğitim anlayışları içinde kişilerin zihinsel olduğu kadar fiziksel ve ruhsal yönlerinin de eğitilmesi bir gerçek olarak kabul edilmektedir. Bunun gerçekleştirilmesinde en etkili yolun ise beden eğitimi etkinlikleri ve sporsal etkinliklerin olduğu belirtilmekle birlikte (İnal, 2009) bu kavramların aynı zamanda, çağdaş eğitim anlayışı içinde birbirini bütünleyen iki kavram olduğu ifade edilmektedir. Beden eğitimi, bireylerin hareket tecrübeleriyle meydana çıkarttığı bir değişim süreci olmakla birlikte, aynı zamanda fiziksel aktiviteler yoluyla insanın bütün yönleriyle ilgili bir faaliyet ya da eğitim şekli olarak tanımlanırken, spor ise bu faaliyetlerin yarışmaya dönüşmesi olarak ifade edilmektedir (Yetim, 2011).

Bugün bakıldığı zaman; sporun ulaştığı nokta itibariyle sosyal, ekonomik, politik ve yarışmaya yönelik haliyle kitleler üzerinde yarattığı etki, meydana çıkardığı iş alanlarıyla çok farklı ve önemli bir yerdedir. Ancak spor bu işlevlerinin yanı sıra, insanların boş zamanlarında dinlenme eğlenme, macera, yarışma, sosyal ilişki, sağlık elde etme ve buna benzer daha birçok nedenlerle uğraştıkları gerek etkinlik gerekse yapılabilecek yer çeşitliliği bakımından rağbet ettikleri bir işlevi de içermektedir (Karaküçük, 2008). Bunun yanı sıra spor; bir boş zaman uğraşı, bir sağlık ve zinde kalma aracı olmanın ötesinde, büyük bir ekonomik sektör, ticari propaganda ve reklam aracı haline getirilmiştir. Kişilerin sağlıklı olması, kendini tanınması, yetenek, yeterlilik ve sınırlarının farkında olması, potansiyelini tümüyle gerçekleştirebilmesi için boş zamanlarını bilinçli bir şekilde değerlendirebilmesi gerekir (Yetim, 2011).

Benzer olarak ölkemizde her geçen gün gelişerek yenilenen rekreasyon ve kent park alanlarını, gerek boş zaman değerlendirme gerekse fiziksel aktivite amaçlı kullanan bireylerin, bu tür alanları tercih etmesinde ya da tercih etmemesinde etken olan

nedenleri araştıran çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir. Boş zaman değerlendirme amaçlı rekreasyon alanlarının tercih edilmesinde etkili olan nedenlerin belirlenmesi, kullanıcıların bu alanları kullanmalarında engel teşkil eden unsurların tespiti, mevcut alanların modernize edilmesinde ve yeni alanların yapılmasında dikkate alındığı takdirde planlama ve idari kısımlarda alınacak kararla, yeni alanların kullanıcılarında memnuniyet düzeyinin yanı sıra katılım düzeyini de arttırıcı etki sağlayabilir.

Bu bağlamda, ülkemizdeki bu eksikliği giderebilmek adına rekreasyon alanlarının halk tarafından daha yoğun ve amaca hizmet eden bir şekilde kullanılmasında etkili olan nedenlerin incelenmesi, ülkemize rekreasyon hizmetleri konusunda önemli katkılar sağlayacak, bu tür alanların planlanmasında ya da mevcut alanların modernize edilmesinde yerel yönetimlere yol gösterici bir kaynak görevi üstlenecektir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, rekreasyonel alanları için tercih etkenleri leğinin geliştirilmesidir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma Grubu: Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) için amaca yönelik örneklem metoduyla seçilen 320 katılımcı [18-55 yaş (\bar{x} =28.40, ss=10,10), %58,1 (186)'si kadın, %41,9 (134)'ü erkek] araştırmaya dâhil edilmiştir. Faktör analizinde her değişken için en az 5 gözlemin olması gerektiği ayrıca 300 gözlem sayısının “iyi” olarak değerlendirilebileceği belirtilmektedir (Alpar, 2010). Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için ise 260 katılımcıya [18-55 yaş (\bar{x} =28.25, ss=9,67), %52,7 (137)'si kadın, %47,3 (123)'ü erkek] ulaşılmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi: *Tarama:* Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama aracı araştırmacı tarafından Likert türü ölçek geliştirme yaklaşımına uygun olarak geliştirilmiştir. Araştırmanın amacı ve alt amaçları doğrultusunda yerli ve yabancı alanyazın taraması yapılmıştır. Elde edilen araştırmalar arasından rekreasyon alanları kullanımı ile ilgili olan çalışmalara odaklanılmıştır. İncelenen çalışmalar ve ilgili alanda uzman görüşlerinden de yararlanarak veri toplama aracında yer alabileceği düşünülen denemelik ifadeler yer verilmiştir.

İfadelerin Yazılması: Deneme aşamasından sonra uygun olmayan (ya da geçerli ve güvenilir olmayan) maddelerin oluşması durumuna karşı tedbir almak amaçlı veri toplama aracında kullanılması planlanan, toplam madde sayısının çok daha fazlası kadar maddeye yer verilmiştir.

Uzman Görüşü: Kapsam geçerliği, bir ölçme aracının içeriğinin ve beklenen davranışları ne derece ölçtüğünün tayin edilmesidir (Balcı, 2011). Kapsam geçerliğini uzman görüşlerine başvurarak saptamak çok etkili bir yaklaşım olup, istendiği takdirde uzman görüşleri istatistiksel olarak yorumlanabilen bir konuma da getirilebilmektedir. Kapsam geçerliliğine ilişkin uzman grubu sayısının genellikle 5 ile 40 arasında olması önerilmektedir (Alpar, 2010). Uzman görüşüne yönelik olarak hazırlanan ifadeler, alanında en az doktora derecesine sahip 8 spor bilimleri ve rekreasyon uzmanı ile 2 ölçme değerlendirme uzmanı olmak üzere toplam 10 akademisyene incelenmek üzere verilmiştir. Bu ifadelerle birlikte akademisyenlere çalışmanın amacı, kapsamı, ifadelerin özellikleri ve kendilerinden beklenenlerin yer aldığı bir yönerge verilmiştir. Akademisyenlerden her bir sorunun anlaşılabilirliğine

ilişkin 1 ile 3 arasında (1:Uygun değil, 2:Kısmen uygun, 3:Uygun) değerlendirme yapmaları, düzeltilmesi ya da gereken başka ifadelerin eklenmesi konusunda görüşleri istenmiştir.

Uzmanlar her bir ifadeyi yukarıdaki 3 madde ile değerlendirdikten sonra her bir madde için kapsam geçerlik oranı (KGO) hesaplanmıştır. KGO, U: “uygun” diyen uzman sayısı ve N: “toplam” uzman sayısı olmak üzere, $KGO = [U/(N/2)] - 1$ eşitliği ile elde edilir. KGO değeri negatif ya da “0” olarak elde edilen ifadeler madde havuzundan öncelikle elenir. Daha sonra pozitif KGO değerine sahip maddeler belirli bir yanılma/anlamlılık düzeyinde uzman sayısına göre hesaplanmış tablo değerli ile karşılaştırılır. $\alpha = 0,05$ için olması istenen en küçük kapsam geçerlik oranı 10 uzman için 0,62’dir (Alpar, 2010). Ölçeğe ilişkin kapsam geçerlik indeksi (KGI) ise istatistiksel değerlendirme sonucunda havuzda kalan maddelerin kapsam geçerlik oranlarının aritmetik ortalamasıdır. Bulunan değer 0,67’den büyük olması istenir. $KGI > 0,67$ olduğunda “ölçek istatistiksel açıdan anlamlıdır” denir (Alpar, 2010).

İfadelerin Uzman Ölçek Formatına Dönüştürülmesi: Kapsam geçerliğine ilişkin uzman görüşü alınan ifadeler tasarlanarak ölçek formuna dönüştürülmüştür. Formun başına ölçeğin amacını, işaretlemenin nasıl yapılması gerektiğini ve yaklaşık ne kadar zaman aldığını belirten bir yönerge konulmuştur. Bu aşamada ayrıca ifadelerin ölçek içerisindeki düzeninin belirlenmesi ve ön inceleme gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması: Ölçekler Ankara’nın 9 farklı ilçesinde (Çankaya, Yenimahalle, Sincan, Mamak, Keçiören, Pursaklar, Etimesgut, Gölbaşı ve Altındağ) yaşayan ve belediyeler tarafından yapılan farklı rekreasyon alanlarında (Dikmen Vadisi, Anka-Park, Göksu Parkı, Gençlik Parkı, 50.yıl Parkı, Pursaklar Aile Yaşam Merkezi, Kurtuluş Parkı, Sincan Aile Yaşam Merkezi, Mogan Parkı, Mavigöl Rekreasyon Alanı, Sincan Gençlik Merkezi, Botanik Park, Altın Park, Harikalar Diyarı) en az bir defa bulunmuş bireylere dağıtılmış ve uygulama sonrasında toplanmıştır. Ölçekler uygulanırken araştırmanın Ankara’da bulunan rekreasyon alanları ile ilgili olduğu, ifadelerin bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Veri toplama araçları beden eğitimi ve spor alanında eğitim alan ve daha önce benzer bilimsel çalışmalar için veri toplama sürecinde yer almış toplam 18 araştırmacı tarafından hafta sonu ve hafta içi, günün farklı zaman dilimlerinde uygulanmıştır. Veri toplama araçları uygulanmadan önce, uygulamanın ortalama 8 dakika sürdüğü, her bir sorunun cevaplanması gerektiği, elde edilen bilgilerin sadece bu araştırma kapsamında kullanılacağı araştırmacılar tarafından ayrıca ifade edilmiştir.

Verilerin Analizi: Veri toplama süreci sonunda elde edilen veriler araştırmacı tarafından kontrol edildikten sonra SPSS (Statistical Package for Social Sciences 20.0) paket programına aktarılmıştır. Öncelikle 320 katılımcıdan elde edilen verilere Açımlayıcı Faktör Analizi; ardından 260 katılımcıdan elde edilen verilere Doğrulayıcı Faktör Analizi, Cronbach alfa, madde-toplam korelasyonları ve boyutlar arası korelasyona ilişkin analiz yöntemleri kullanılmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde madde yük değeri kesme sınırı .40 olarak alınmıştır. Yapılan analizlerde alfa hatası .05 olarak alınmıştır.

4. BULGULAR

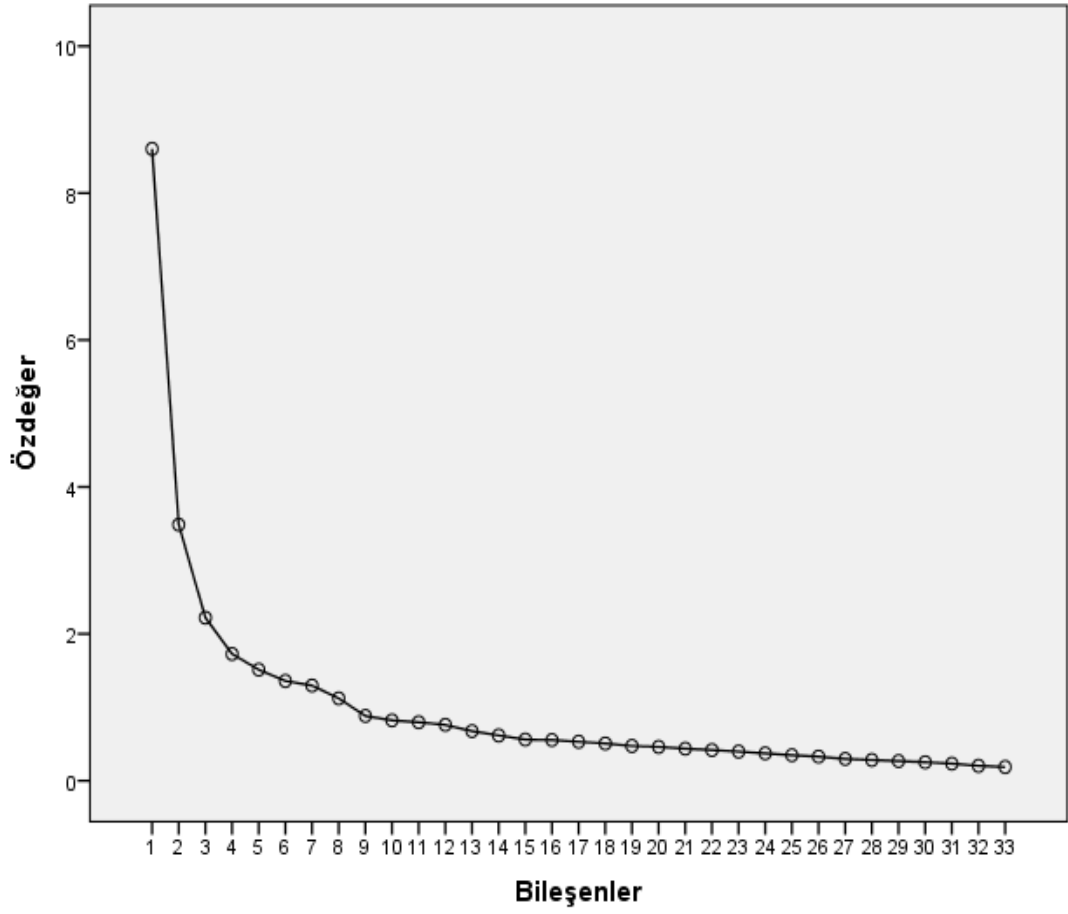
Yapılan bu çalışmada; Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin KMO değerinin 0.880 olduğu belirlenmiştir (Çizelge 1).

KMO testi değerlerinin “iyi” (.80 ve üzeri) ve Bartlett testinin ise “Anlamlı” çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir.

Çizelge 1. KMO ve Bartlett küresellik testi çizelgesi: Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeği

KMO Örneklem Yeterlilik Ölçümü		,880
Bartlett Küresellik Testi	Ki-kare	4766,061
	Serbestlik derecesi	528
	Anlamlılık (p<)	,001

Çizelge 1’de görülen KMO ve Bartlett Küresellik Testi sonucuna göre ilgili veri grubuna faktör analizi yapılmasının uygun olduğu kabul edilmektedir.

Şekil 1. Rekreasyon alanı tercih etkenleri özdeğer grafiği

Yapılan AFA sonucunda yamaç eğim grafiğinde öz değeri 1'den büyük 5 boyut olması nedeniyle faktör sayısının 5 olmasına karar verilmiş ve bu doğrultuda boyutlar adlandırılmıştır.

Çizelge 2. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin döndürülmüş (varimax) temel bileşenler faktör analizi sonuçları

Faktörler/Maddeler	Faktör Yüğü	Özdeğer	Açıklanan Varyans (%)
--------------------	-------------	---------	-----------------------

<u>Sportif Cesitlilik</u>			
S2. Bisiklet yolunun bulunması	,786		
S3. Paten, kay kay yolunun bulunması	,705	2,446	8,155
S4. Farklı spor dallarını yapmaya imkân sağlaması	,608		
S1. Yürüyüş yollarının olması	,665		
<u>Personel</u>			
S6. Yeterli sayıda temizlik personelinin bulunması	,733		
S8. Yeterli sayıda güvenlik personelinin bulunması	,702	2,665	8,884
S7. Alanda danışabilecek personelin bulunması	,646		
S5. Spor yaptıracak eğitmenlerin olması	,489		
<u>Konum</u>			
S13. Eve yakın olması	,778		
S12. Şehir merkezine yakın olması	,724	1,863	6,210
S14. Toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir olması	,488		
<u>Fiziki İmkânlar</u>			
S24. Yeşil alanların sürekli bakımlı ve temiz olması	,837		
S25. Yeşil alanların çok ve çeşitli olması	,831		
S26. Yılın her döneminde kullanılabilir olması	,781		
S19. İçme suyunun bulunması	,740		
S27. Alan içi peyzaj mimarisi benim için önemlidir	,712		
S22. Kiralanabilecek ekipmanların olması (bisiklet, paten vs)	,706		
S21.Ortak kullanım alanlarının temiz olması	,703		
S28. Bitki çeşitliliğinin çok olması	,670	6,816	22,720
S20. Bilgilendirici levhaların olması	,664		
S23. Piknik yapmaya imkan sağlaması	,656		
S16. Ailece oturulabilecek bankların bulunması	,553		
S18. Beslenme ihtiyaçlarını karşılayabilecek mekânların olması	,551		
S15. Çocuk oyun alanlarının çeşitliliği	,543		
S10. Doğal/yapay su alanlarının çeşitliliği	,416		
<u>Aktivite</u>			
S30. Alanda sürekli sportif organizasyonların bulunması	,783		
S31. Rekreasyon alanlarının sosyalleşmek için yeterince kalabalık olması	,781		
S29. Alanda sürekli sosyo kültürel etkinliklerin bulunması	,747	3,115	10,382
S32. Çocuklar için eğlenceli etkinlikler yapılması	,722		
S33. Alanda söyleşi, kongre, sempozyum vb etkinliklerin yapılması	,703		
			56,352

Çizelge 2 incelendiğinde; Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin 5 alt boyutta toplandığı ve toplam varyansı açıklama oranının 56.35 olduğu saptanmıştır. Alt boyutlarada varyans açıklama oranı “Sportif Çeşitlilik” için %8.155, “Konum” alt boyutu için %6.210, “Fiziki İmkânlar” alt boyutu için %22.720 ve “Aktivite” alt

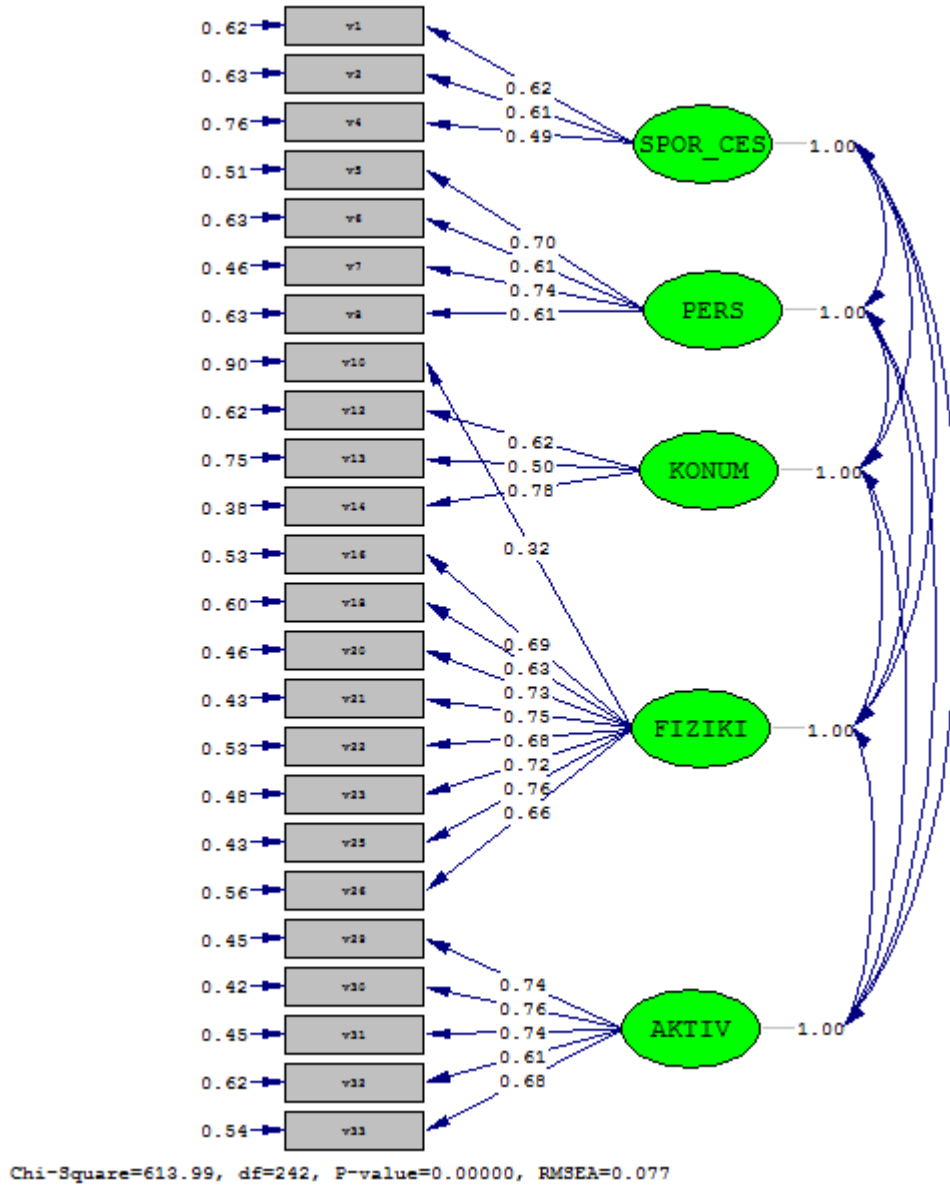
boyutu için %10.382 olarak hesaplanmıştır.

Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeği uyum kriteri ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçları çizelge 3'te verilmiştir.

Çizelge 3. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeği uyum kriteri ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçları

Uyum Kriteri	Mükemmel Uyum	Kabul Edilebilir Uyum	DFA Sonuçları
χ^2/sd	$\chi^2/sd < 2$	$\chi^2/sd < 3$	2,53
RMSEA	$0 < RMSEA < 0,05$	$0,05 \leq RMSEA \leq 0,08$	0,07
NFI	$0,95 \leq NFI \leq 1$	$0,90 < NFI < 0,95$	0,88
NNFI	$0,95 \leq NNFI \leq 1$	$0,90 \leq NNFI < 0,95$	0,91
CFI	$0,95 \leq CFI \leq 1$	$0,90 \leq CFI < 0,95$	0,92
SRMR	$0 \leq SRMR < 0,05$	$0,05 \leq SRMR \leq 0,10$	0,07
GFI	$0,95 \leq GFI \leq 1$	$0,90 \leq GFI < 0,95$	0,84

Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarının yer aldığı DFA sonuçları şekil 2'de verilmektedir.

Şekil 2. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin doğrulayıcı faktör analiz modeli

Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeği alt boyutlar arası korelasyon katsayıları çizelge 4'te verilmiştir.

Çizelge 4. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeği alt boyutlar arası korelasyon katsayıları

	Sportif Çeşitlilik	Personel	Konum	Fiziki İmkânlar
Personel	,23**			
Konum	,32**	,03		
Fiziki İmkânlar	,43**	,05	,40**	
Aktivite	,16**	,40**	-,02	,04

**P<0.01

Çizelge 4 incelendiğinde Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğine ilişkin alt boyutlar arası korelasyon katsayılarının-.02 ile .43 arasında değişmekte olduğu görülecektir.

Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarına ait Cronbach alfa değerleri çizelge 5'te verilmiştir.

Çizelge 5. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarına ait Cronbach alfa değerleri

Alt Boyut	Cronbach α
Sportif Çeşitlilik	,54
Personel	,75
Konum	,68
Fiziki İmkânlar	,91
Aktivite	,82

Çizelge 5 incelendiğinde Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarına ait Cronbach alfa değerlerinin 0.54 ile 0.91 arasında değiştiği görülmektedir.

6. TARTIŞMA VE SONUÇ

Ülkemizde her geçen gün sayısı artan rekreasyon alanları üzerine yapılan çalışmalar, bu alanların daha fazla insan tarafından ve amacına uygun bir şekilde kullanılması noktasında önem taşımaktadır. Bu ve benzeri çalışmalardan elde edilecek veriler ışığında insanların bu alanları daha yoğun katılımlı, aktif ve faydalı bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak mümkündür.

Rekreasyon alanlarının halk tarafından daha yoğun ve amaca hizmet eden bir şekilde kullanılmasında etkili olan nedenlerin incelenmesi, ülkemize rekreasyon hizmetleri konusunda önemli katkılar sağlayacak, bu tür alanların planlanmasında ya da mevcut alanların modernize edilmesinde yerel yönetimlere yol gösterici bir kaynak görevi üstlenecektir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, rekreasyonel alanları için tercih etkenleri ölçeğinin geliştirilmesidir.

Evrenden alınan örneklem büyüklüğünün faktör analizi için yeterli olup olmadığını ve ilgili ölçekte yer alan maddelerin faktörleşmeye uygun olup olmadığını sınamak amacıyla KMO ve Bartlett testi yapılmıştır. Alanyazın incelendiğinde KMO 0.50-0.60 arası değerlerin kötü, 0.60 - 0.70 arasında zayıf, 0.70-0.80 arasında orta, 0.80-0.90 arası değerlerin iyi, 0.90 ve üzeri değerlerin mükemmel olduğu ifade edilmektedir. KMO 0.50'den düşük olması halinde faktör analizi yapılamayacağı belirtilmektedir. KMO değeri 1'e ne kadar yakın ise eldeki veri grubuna faktör analizinin yapılmasının uygun olduğu kabul edilir. Ancak bulunan değer 0.5'in altında ise değişken çiftleri arasındaki ilişkilerin diğer değişkenlerce açıklanamayacağını gösterir ki bu durumda faktör analizine devam edilmez (Bayram, 2004; Alpar, 2010; Çokluk ve diğ., 2010). KMO testi değerlerinin "iyi" (.80 ve üzeri) ve Bartlett testinin ise "Anlamlı" çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Yapılan bu çalışmada; Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin KMO değerinin 0.88 olduğu belirlenmiştir. KMO değerinin 0.88 Bartlett testinin anlamlı çıkması sonucu faktör analizine geçilmiştir.

Şekil 1 ve Çizelge 2 incelendiğinde AFA sonucunda yamaç eğim grafiğinde öz değeri 1'den büyük 5 boyut olması nedeniyle faktör sayısının 5 olmasına karar verilmiş ve bu doğrultuda boyutlar madde içerikleri göz önünde bulundurularak

adlandırılmıştır. Toplam 33 madde olan RATE-Ö'nin uygulama sonucu elde edilen verilerin faktörleşmeye uygunluğu incelenmiş ve faktör yükü 0.40 ın altında kalan 9. madde ölçekten çıkarılarak tekrar faktör analizi yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda her iki boyutta binişiklik gösteren 17. madde ölçekten çıkarılarak tekrar faktör analizi yapılmıştır. Üçüncü kez yapılan faktör analizi sonucunda 11. madde de her iki boyutta binişiklik gösterdiği için ölçekten çıkarılarak verilere tekrar faktör analizi uygulanmıştır. Dördüncü kez yapılan faktör analizi sonucunda, faktör yükleri 0.40'ın üzerinde olan 1. Faktör (1-2-3-4) "Sportif Çeşitlilik" 2. Faktör (5-6-7-8) "Personel" 3. Faktör (12-13-14) "Konum" 4. Faktör (10-15-16-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28) "Fiziki İmkânlar" 5. Faktör (29-30-31-32-33) "Aktivite" olarak adlandırılmıştır.

Yapılan AFA sonucunda 5 alt boyutta toplanan Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin toplam varyansı açıklama oranının 56.35 olduğu saptanmıştır. Alt boyutları oluşturan maddelerin faktör yüklerinin .41'in üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonrasında yapı geçerliliğinin ikinci adımı olan doğrulayıcı faktör analizine geçilmiştir.

DFA işlemlerinde Ki-kare değerini en çok arttıran maddeler sırasıyla ve teker teker ölçekten çıkarılmıştır. Bu maddeler ölçekten çıkarılırken aynı/benzer özelliği ölçen başka madde/maddelerin ilgili alt boyutta bulunup bulunmadığına ve ilgili alt boyutun kapsamını etkileyip etkilemediğine dikkat edilmiştir. DFA işlemi sırasında Ki-kare değerini arttıran 28., 27., 15., 3., 19. ve 24. maddeler ölçekten çıkartılmıştır. Bu maddeler çıkartıldıktan sonra elde edilen uyum iyiliği değerleri çizelge 3'te verilmiştir.

Doğrulayıcı faktör analizinde kurulan modelin uyumunu sınamada çeşitli uyum kriterleri kullanılmaktadır. Bunlardan bazıları RMSEA (Root-mean square error approximation), NFI (Normed Fit Index), NNFI (Nonnormed Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), SRMR (Standardized Root Mean Square Residual) GFI (Goodness of Fit Index) ölçütleridir (Baumgartner ve Homburg, 1996; Bentler, 1980; Bentler ve Bonett, 1980; Schermelleh-Engel, Moosbrugger ve Müller, 2003; Marsh, Hau, Artelt, Baumert ve Peschar, 2006; Yılmaz ve Çelik, 2009).

Çizelge 3 incelendiğinde RMSEA (0.07), SRMR (0.07), NNFI (0.91) ve CFI (0.92) değerlerinin kabul edilebilir uyum iyiliği sınırları içinde olduğu; NFI (0.88) ve GFI (0.84) değerlerinin ise kabul edilebilir sınırların biraz altında olduğu görülmektedir. Bu değerler dışında $\chi^2(242)=613.99$; $\chi^2/sd=2.53<3$ değeri de modelin kabul edilebilir düzeyde uyumunu göstermektedir. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğine ilişkin DFA için uyum iyiliği değerlerinin yeterli olduğunu, dolayısıyla modelin istatistiksel olarak anlamlı bir model olduğunu söylemek mümkündür.

Şekil 2 incelendiğinde sportif çeşitlilik alt boyutunda korelasyon değerleri 0.49 ile 0.62 arasında; personel alt boyutunda 0.61 ile 0.74 arasında; konum alt boyutunda 0.50 ile 0.78 arasında; fiziki imkanlar alt boyutunda 0.32 ile 0.76 arasında; aktivite alt boyutunda 0.61 ile 0.76 arasında değer aldığı görülmektedir.

Boyutlar arası korelasyon kat sayısını hesaplamak için yapılan analizlerde öncelikle alt boyutların normallik testi yapılmıştır. Alt boyutların tamamında dağılımın normal olmadığı gözlenmiş olup bu nedenle Spearman-Brown korelasyon katsayısı ile hesaplama yapılmıştır.

Çizelge 4 incelendiğinde Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğini oluşturan alt boyutlarda en düşük korelasyon değerinin “Konum” ile “Aktivite” alt boyutları arasında ($r = -0.02$); en yüksek korelasyon değerinin ise “Fiziki imkanlar” ve “Sportif Çeşitlilik” alt boyutları arasında ($r = 0.43$) olduğu görülmektedir. Tüm boyutlar arasındaki korelasyon derecesinin ortancası ($r = 0.19$) olarak bulunmuştur. Her ne kadar boyutlar arasında anlamlı korelasyonlar olsa da değer olarak düşük ve orta düzeyde oldukları görülmektedir. Korelasyon değerleri açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinde ortaya çıkan alt boyutların ayrı birer yapı oluşturduğu sonucunu göstermektedir. Elde edilen korelasyon değerleri Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin yapı geçerliğinin yeterli düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 5 incelendiğinde Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin elde edilen Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları görülmektedir. Alfa katsayısı, 0.80-1.00 aralığında ise “Geliştirilen test/ölçek yüksek güvenilirliğe sahiptir”; 0.60-0.79 aralığında “Geliştirilen test oldukça güvenilir”; 0.40-0.59 “Geliştirilen testin güvenilirliği düşüktür”; 0.00-0.039 “Geliştirilen test güvenilir değildir” şeklinde

nitelendirilir (Alpar, 2010: 350). Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin alt boyutlarına ait Cronbach alfa katsayıları en düşük “Sportif Çeşitlilik” (.54) alt boyutunda iken en yüksek “Fiziki İmkânlar” (.91) alt boyutundadır. Cronbach alfa katsayılarının beklenen değeri 0.70 ve üzeridir. Sportif çeşitlilik alt boyutunda değer düşük çıkmasında iki temel etken dikkati çekmektedir. Bunlardan ilki; Cronbach alfa formülünde yer alan madde sayısı, ikincisi ise; yine Cronbach alfa formülünde yer alan varyans değeridir. Bu boyutta madde sayısının 3 olması ve varyans değerinin düşük olması (katılımcıların büyük çoğunluğunun aynı yönde cevap vermesi nedeniyle), boyuta ilişkin Cronbach alfa değerini etkileyerek düşük çıkarmıştır. Test puanlarının güvenilirliğinin bir alt kestiricisi olarak kullanılan alfa katsayısı özellikle cevapların derecelendirme ölçeği ile elde edildiği durumlarda sıklıkla kullanılır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011). Alfa katsayısı ölçek içinde bulunan maddelerin iç tutarlılığının (homojenliğinin) bir ölçüsüdür. İlgili ölçeğin alfa katsayısı ne kadar yüksek olursa ölçek maddelerinin o ölçüde birbiri ile tutarlı ve aynı özelliğin öğelerini yoklayan maddelerden oluştuğu ya da tüm maddelerin o ölçüde birlikte çalıştığı yorumu yapılır. Cronbach alfa katsayısı, tek boyutluluk durumlarında kullanılması gereken bir iç tutarlılık katsayısı olup ölçme aracında birden fazla boyut olduğunda gerçek güvenilirliğin altında değerler üretme eğilimindedir (Alpar, 2010). Sonuç olarak rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

6- ÖZET

Modern teknolojinin gelişmesi ve kentleşmenin etkisiyle insanoğlunun doğal hareketlerinde meydana gelen azalmalar, yoğun çalışma saatleri ve bunların beraberinde getirdiği sağlık sorunları, rekreasyon alanlarının her geçen gün önem kazanmasına yol açmıştır. Bu çalışmada belediyeler tarafından yaptırılan rekreasyon alanı tercihinde etkili olan faktörlere ilişkin likert tipi geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır.

Ölçek Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) için 320, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için 260 olmak üzere toplam 580 bireye uygulanmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi değerlerinin “iyi” (.80 ve üzeri) ve Bartlett testinin ise “Anlamlı” çıkması sonucu yapılan faktör analizi neticesinde ölçeğin 5 boyut altında toplandığı ve toplam varyans açıklama oranının % 56.35 olduğu saptanmıştır. Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğine ilişkin AFA sonrası yapılan DFA için uyum iyiliği değerlerinin yeterli olduğunu, dolayısıyla modelin istatistiksel olarak anlamlı bir model olduğunu söylemek mümkündür. Boyutlar arası korelasyon kat sayısını hesaplamak için yapılan analizlerde öncelikle alt boyutların normallik testi yapılmıştır. Alt boyutların tamamında dağılımın normal olmadığı gözlenmiş olup bu nedenle Spearman-Brown korelasyon katsayısı ile hesaplama yapılmıştır. Her ne kadar boyutlar arasında anlamlı korelasyonlar olsa da değer olarak düşük ve orta düzeyde oldukları görülmektedir. Korelasyon değerleri açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinde ortaya çıkan alt boyutların ayrı birer yapı oluşturduğu sonucunu göstermektedir. Elde edilen korelasyon değerleri Rekreasyon alanı tercih etkenleri ölçeğinin yapı geçerliğinin yeterli düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Tercih, Ölçek Geliştirme

7- ABSTRACT

Decreasing in natural behaviours of human beings, intense working hours, and health disorders caused by these as a result of the development of modern technology and the effects of urbanization caused recreation areas to gain increasingly importance. In this study, it is aimed to develop a likert type and a reliable and effective scale concerning the efficient factors in preference for the recreation area built by municipalities. The scale was conducted on a total of 580 individuals including 320 for Exploratory Factor Analysis (EFA), 260 for Confirmatory Factor Analysis (CFA). As a result of factor analysis carried out since the value of Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test was “good” (80 and over) and the value of Bartlett test was “significant”, it was determined that the scale was collected under 5 dimensions and total estimating variance rate was 56.35 %. Concerning the scale of recreation area preference agents, it is possible to say that well-accordance values for CFA conducted following EFA are sufficient, accordingly it also is possible to say that the model is a statistically significant model. In the analyses made in order to calculate the interdimensional correlation quotient, initially the normality test of the sub-dimensions was conducted. It was observed that distribution in sub-dimensions was not normal and therefore the calculation was carried out by Spearman-Brown correlation quotient. Although there are significantly correlations between dimensions, it is observed that they are of low or medium level. Sub-dimensions emerged in the analysis of the exploratory and confirmatory factors of correlation values show the consequence of consisting of a separate pattern. The correlation values obtained may be interpreted that the construction validity of the recreation area preference agents scale is sufficient.

Key Words: Recreation, Preference, Scale Development.

8. KAYNAKLAR

1. Ağılonü, A., Mengütay, S. (2009). Yerel yönetimlerde rekreasyon hizmetleri ve model belirleme. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 292-301.
2. Alpar, R. (2010). Spor, sağlık ve eğitim bilimlerinden örneklerle uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenirlilik. Ankara: Detay Yayıncılık.
3. Balcı, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. (9. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
4. Baumgartner, H., Homburg, C. (1996). Applications of structural equation modeling in marketing and consumer research: A review. *International Journal of Research in Marketing*, 13 (2), 139-161.
5. Bayram, N. (2004). *Sosyal bilimlerde spss ile veri analizi*, Bursa: Ezgi Kitapevi.
6. Bentler, P. M. (1980). Multivariate analysis with latent variables: Causal modeling. *Annual Review of Psychology*, 31, 419-456.
7. Bentler, P. M., Bonett, D. G. (1980). Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. *Psychological Bulletin*, 88, 588-606.
8. Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı).Ankara: Pegem Akademi.
9. Coalter, F. (2005). The social benefits of sports: An overview to inform the community planning process. *Sportscotland Research Raport*. 98.
10. Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik spss ve lisrel uygulamaları*, Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
11. Gümüş, H. (2012). *Fiziksel aktivite için park ve rekreasyon alanlarına gelen kullanıcıların mekân seçimini ve aktiviteye katılımını etkileyen faktörler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara.

12. İnal, A. N. (2009). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi* (2.Baskı), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
13. Kanbir, O. (2001). *Sporda sağlık bilinci ve ilkyardım* (2.Baskı). Bursa: Ekin Kitabevi.
14. Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon boş zamanları değerlendirme* (6.Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
15. Kılbaş, Ş. (2010). *Rekreasyon boş zamanı değerlendirme* (4.Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
16. Lapa Yerlisu, T., Ağyar, E. (2012). Üniversite öğrencilerinin serbest zaman katılımlarına göre algılanan özgürlük. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*. 23 (1), 24-33.
17. Marsh, H. W., Hau, K. T., Artelt, C., Baumert, J., Peschar, J. L. (2006). OECD's brief self-report measure of educational psychology's most useful affective constructs: Cross-cultural, psychometric comparisons across 25 countries. *International Journal of Testing*, 6 (4), 311-360.
18. Mull, R. F., Bayless, K. G., Ross, C. M., Jamieson, L. M. (1997). *Recreational sport management (3th Edition)*. USA: Human Kinetics.
19. Pepe, K., Can, S. (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin boş zaman etkinlikleri hakkında görüşleri ve katılım düzeyleri. *Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi* 5 (3), 32-38.
20. Ragheb, M. G., Tate, R. L. (1993). A behavioral model of leisure participation based on leisure attitude, motivation and satisfaction. *Leisure Studies*, 12, 61-70.
21. Ramazanoğlu, F., Altıngül, O., Özer, A. (2004). Sportif açıdan rekreasyon etkinliklerinin değerlendirilmesi. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi*, 176-179.

22. Schermelleh Engel, K., Moosbrugger, H., Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*. 8 (2), 23-74.
23. Torkildsen, G. (2005). *Leisure and recreation management* (5.Baskı). London: Routledge.
24. World Health Organization. (2010). World Health Raport. 18 Mart 2016 tarihinde <http://www.who.int/whr/2010/en/index.html>. adresinden erişildi.
25. Yetim, A. (2011). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Berikan Yayınevi.
26. Yılmaz, V., Çelik, H. E. (2009). *LISREL ile yapısal eşitlik modellemesi –I*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
27. Zorba, E., İkizler, H. C., Tekin, A., Miçoğullar, O., Zorba, E. (2006). *Herkes için spor*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

9. EKLER

EK-1 ETİK KURUL ONAYI

Evrak Tarih ve Sayısı: 20/06/2016-E.26758

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu Başkanlığı

Sayı : 35095782-050.01.04-
Konu : Bil.Ar.ve Yay.Et.Kur.Top.(05)Karar

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 09/06/2016 tarihinde yapılan toplantısında biriminize ilişkin alınan karar ek'te gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr. Mehmet KARAKAŞ
Etik Kurulu Başkanı

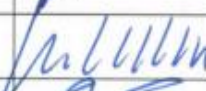

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURUL KARARLARI

TOPLANTI SAYISI : 05

KARAR TARİHİ : 09.06.2016

KARAR 2016/73

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğretim elemanı Arş.Gör.Dr. Hüseyin GÜMÜŞ' ün "Türk Kültüründe Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri (RATE) : Ölçek Geliştirme Çalışması" başlıklı çalışma için hazırlanan Etik Değerlendirme Başvuru Formu ve Ölçeklerin etik açısından sakıncalı olmadığına katılanların oy birliği ile karar verildi.

ÜYENİN ADI SOYADI	İMZA
Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ (Başkan) Sosyal ve Beşeri Bilimler	
Prof. Dr. Abdullah ERYAVUZ (Başkan Yardımcısı) Sağlık Bilimleri, İnsan ve Hayvan Sağlığı	
Prof. Dr. H. Hüseyin BAYRAKLI Hukuk	
Prof. Dr. Mustafa GÜLER Sosyal ve Beşeri Bilimler	
Prof. Dr. Murat PEKER Fen Bilimleri ve Mühendislik Bilimleri	
Doç. Dr. Ahmet KARAARSLAN Fen Bilimleri ve Mühendislik Bilimleri	
Doç. Dr. Kürşad ZENGİN Sağlık Bilimleri, İnsan ve Hayvan Sağlığı	
Doç. Dr. İ. Hakkı NAKİLCİOĞLU Güzel Sanatlar-Müzik	
Doç. Dr. İhsan Cemil DEMİR Meslek Yüksekokulları Temsilen	

Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ
Bil. Araş. ve Yayın Etik Kurul Başkanı

EK-2 REKRERASYON ALANI KATILIM ENGELLERİ ÖLÇEĞİ

Değerli Katılımcı;

Aşağıda sizlerin demografik bilgilerinizi sorgulayan ifadelerin yanı sıra belediyeler tarafından yapılan rekreasyon (boş zamanları değerlendirme) alanı (park vs.) kullanımında etkili olabileceği düşünülen bazı ifadelere yer verilmiştir. Bu ifadelerin rekreasyon alanı kullanımınızdaki önem derecesini liste üzerinde ayrılan alana işaretleyiniz. Her birey, diğer bireylerden farklı olduğundan bu ankette doğru veya yanlış cevap yoktur. Cevaplarınız gizli tutulacak ve sadece bu araştırma kapsamında kullanılacaktır. Göstereceğiniz ilgi ve özene şimdiden teşekkür ederim. Uygulama süresi yaklaşık 8 dakikadır.

Hüseyin GÜMÜŞ

Sizin, rekreasyon alanlarına sıklıkla katılımınızı engelleyen, ifadelere ne kadar katıldığınızı; “kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum” seçeneklerinden birini işaretleyerek belirtiniz.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Suçta meyilli kişilerin buraya gelmesi	1	2	3	4	5
2.	Alkol tüketenlerin bulunması	1	2	3	4	5
3.	Madde bağımlılarının bulunması	1	2	3	4	5
4.	Evsizlerin bulunması	1	2	3	4	5
5.	Soyulma korkusu	1	2	3	4	5
6.	Fiziksel saldırı korkusu	1	2	3	4	5
7.	Cinsel saldırı korkusu	1	2	3	4	5
8.	Sakatlanmaktan korkmak	1	2	3	4	5
9.	Program zamanlarının uygun <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
10.	Boş zaman yetersizliği	1	2	3	4	5
11.	Yoğun çalışma saatleri	1	2	3	4	5
12.	Boş zaman saatlerinin uygun <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
13.	Arka daşlarının bu tür etkinliklere katılmaktan hoşlanmaması	1	2	3	4	5
14.	Beraber gelecek kimserin <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
15.	Arka daşlarının zamanının <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
16.	Alanda yeterince ağaç ve çim'in <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
17.	Alanın, istediğim faaliyetleri sunmaması	1	2	3	4	5
18.	Spor aletlerinin bakımsız olması	1	2	3	4	5
19.	İstediğim spor aletlerinin <u>olmaması</u>	1	2	3	4	5
20.	Spor aletlerinin yetersiz olması	1	2	3	4	5
21.	Işıklandırmayetersizliği	1	2	3	4	5
22.	Otoparkların yetersiz olması	1	2	3	4	5
23.	Rekreasyon alanlarıyla çok ilgili <u>olmamak</u>	1	2	3	4	5
24.	Ailevi yükümlülükler	1	2	3	4	5
25.	Madde yetersizlik	1	2	3	4	5
26.	Alışılmış günlük programı bozmak istememek	1	2	3	4	5
27.	Dermansızlık/ enerjisizlik	1	2	3	4	5